

32. neděle v mezidobí

Liturgické texty

1. čtení: Mdr 6,12-16

Žalm 63,2.3-4.5-6.7-8

2. čtení: 1 Sol 4,13-18

Evangelium: Mt 25,1-13

Inítium sapiéntiæ timor Dómini - Počátek moudrosti je bázeň Boží (Žalm 110, 10).

Dnes čteme v evangeliu o pěti moudrých - prozíravých a pěti hloupých - pošetilých družičkách, které čekají (nebo nečekají) na ženicha, aby se k němu přidaly a doprovodily ho. Celé první čtení je z Knihy moudrosti a promlouvá k nám o tom, jak snadné je moudrost získat. Oproti tomu ve druhém čtení ubezpečuje svatý Pavel Soluňany o tom, že: "my, kteří zůstaneme naživu, budeme spolu s nimi (vzkříšenými zemřelými) uchvázeni v oblacích do vzduchu vstříc Pánu. A pak už budeme s Pánem navždycky." Zdá se to příliš fantastické? Nerozumné? Nereálné? Je moudré v to vůbec věřit? Je nutné to brát doslovně, nebo je třeba to nějak odmytologizovat a přijít s nějakým "rozumným" vysvětlením? Použil snad svatý Pavel nějakou tehdy zavedenou lidovou představu, dnes už samozřejmě dávno překonanou?

Potíž s demytologizací Písma ve jménu rozumných interpretací, které jsme svědky v posledních více než sto letech je, že z Písma nakonec nemusí zůstat vůbec nic. Nakonec zjistíme, že Pán Ježíš neudělal žádný zázrak, že nemohl vyhánět zlé duchy, kteří neexistují, že nevstal z mrtvých. Že Panna Maria nebyla panna před porodem, při porodu a po porodu (dogma víry), že není možné, aby se kousek chleba a trocha vína proměnily v tělo a krev Pána Ježíše při každé mši svaté a zároveň si ponechaly původní podobu a všechny ostatní vlastnosti. Všechno to přece odporuje našemu vědeckému poznání. Potíž v základu této potíže je však fakt, že ani současná věda nemá na všechno odpověď. Možná jsme v naší době dokonce svědky úpadku vědy. Přiznám se, že jsem už alergický na spojení typu "vědci říkají," "odborníci se shodují," "je nezvratným faktem, že.." Kolikrát už jsem četl větu "přední vědci se dohodli, že.." Zní to jako by si vědci museli svou pravdu odhlasovat. K tomu se pak přidávají média, která dokážou dát přednost jedné teorii, i kdyby ji zastávala menšina a potlačit jinou, zastávanou třeba většinou. A navíc, menšina nebo většina není vlastně ve vědeckém bádání směrodatným hlediskem.

Svatý Tomáš Akvinský definuje pravdu jako shodu poznání s realitou. Jenže v naší postmoderní době si velmi snadno dokážeme vytvářet a formulovat své vlastní "reality". A pak nemáme nic, o co bychom se opřeli. Nakonec tedy zvolíme nějakou bezpečnou polohu a místo k pravdě, kterou je tak obtížné nalézt, se přikloníme k nějakému táboru podobně smýšlejících. Ve své knize "Parazitická mysl" píše evoluční psycholog Gad Saad o své zkušenosti s jednou svou žákyní:

Postmodernismus prohlašuje, že neexistují žádné objektivní pravdy. Evoluční psychologové jako já uznávají, že lidské univerzálie existují právě proto, že představují prvky sdíleného biologického dědictví. S mou studentkou jsme nevyhnutelně skončili v debatě. Posmívala se mým prvním zásadám a já zase jejím, a tak jsem předložil výzvu: nabídnu něco, co považují za lidský univerzál, a ona mi řekne, proč se mýlím. Začal jsem tím, o čem jsem si byl jist, že je to nezpochybnitelný příklad: pokud jde o Homo sapiens, děti rodí pouze ženy. Vyvalila oči na mou obrovskou „hloupost“ a řekla mi o japonském kmeni, kde muži jaksí „duchovně“ rodí

děti. Odsoudila mě, že jsem se soustředil na materiální a biologickou oblast, protože právě ta udržovala ženy bosé, těhotné a v kuchyni. Můj první příklad byl očividně příliš toxický, takže jsem udělal druhý méně „kontroverzní“ pokus. Připomněl jsem jí, že se námořníci vždy spoléhali na to, že slunce vychází na východě a zapadá na západě, a že to je objektivní univerzální pravda. Jak si myslíte, že „demontovala“ můj druhý příklad? Vklouzla do své soupravy postmodernistických keců a nasadila dekonstruktivní odpověď: zpochybnila mé použití „účelových označení“ Východ, Západ a Slunce. Poté dodala, že to, co označuji jako slunce, by mohla nazvat tancující hyenou (nedělám si legraci). Náš rozhovor brzy vyšuměl.

Družičky, které si nedělaly hlavu se zásobami oleje, tak činily proto, že byly příliš zaměstnané svou realitou, která ani nepočítala s eventualitou, že by Ženich ve skutečnosti někdy mohl přijít. Ženich v podobenství je Bůh. Konkrétně Ježíš Kristus. Cíl a smysl našeho života. Realita nejreálnější. **Jahve - "Jsem, Který Jsem"** (Exodus 3, 14). V Dialogu s Boží prozřetelností slyší svatá Kateřina Sienská toto: "Já jsem, který jsem, ty jsi ta, která není". Boží prozřetelnost tím chce zdůraznit základní pravdu, že Bůh existuje sám od sebe, zatímco vše ostatní existuje jen proto, že to Bůh stvořil. Bůh se klidně mohl rozhodnout nestvořit nic a pak by tu nebyla žádná realita, včetně nás lidí. Pokud se člověk zastaví u stvořených věcí, snadno ztratí potřebný nadhled a nakonec se utopí ve svých konstruktech.

Bázeň Boží - bázeň ze ztráty Boha, vedoucí člověka k tomu, že se k Bohu vzpíná, že na něj čeká, že na něj myslí, že s ním počítá, nás chrání před každým bláznovstvím. Chrání nás před tím, že se ztratíme v našem prozkoumávání stvoření, ať už vědeckém, nebo "vědeckém". Chrání nás před tím, že si budeme vytvářet své vlastní reality. Chrání nás před svůdcem a lhářem, před samotným ďáblem, který je skrytý za všemi klamy a každou lží a kterému tak mnoho lidí sedá na lep.

Nenechme se vykojet strachem nebo letargií. Prosme Pannu Marii, nevěstu Nebeského Ženicha, Sedes Sapientiae (Stolici Moudrosti) o ochranu před hloupostí, zmatkem a tmou. Prosme Pannu Marii, aby nám vyprosila milost hluboké a dětsky prosté víry a důvěry v Boha a větší lásku k Němu, než k čemukoli jinému.

Váš Otec Karel